

DR. K. BOBELIO ŽODIS LIETUVIAMS RRANGOS LIETUVIAI!

Vasario šešioliktoji lietuvių tautai yra reikšminga, kaip Nepriklausomos Valstybės atstatymo diena ir kaip nenuilstamos kovos ir laisvės siekių realizavimas.

Sovietų Sąjunga, sulaužiusi visas sutartis ir visus pasižadėjimus, 1940 m. birželio 15 d. gajai augančią valstybę okupavo, brolius ir seserims vėl uždėjo okupanto jungą ir atėmė laisvę bei nepriklausomybę.

JAV Sovietų okupacijos nepripažino ir šiandieną to nusistatymo oficialiai laikosi.

Nors mes čia esame paviršutiniškai linksmi, bet dvasioje esame prislegti dėl pavergtoje Lietuvoje nuolat tebevykdomo teroro. Okupantas klastoja mūsų istoriją, naikina mūsų lietuvišką kultūrą, mūsų bažnyčias ir net pačius žmones. Tą faktą paliudija nuolatiniai pabėgėliai iš pavergtos Lietuvos — už praeitų metų paskutiniąsias mėnesius įvykdytas dramatiškas tėvo ir sūnaus Brazinskų pabėgimas į Turkiją ir visus laisvuosius lietuvius smarkiai sukrėtę Simo Kudirkos ir Simokaičių bandymai pasprukti iš sovietiškos vergovės. Okupantas ir mūsų pačių nepaliekia ramybės, siunčia savo agentus į šią laisvą mūsų šalį, mus savitarpyje kiršinti ir mūsų kovos pastangas silpninti.

Amerikos lietuviai jautrūs savo brolių sunkiai daliai, nuo pirmųjų okupanto dienų išėjo į kovą padėti savo tautai laisvę ir nepriklausomybę atgauti.

Sujungę savo organizuotas jėgas į darnų junginį — Amerikos Lietuvių Tarybą, pavedė jai vadovauti kovai su sovietiniu okupantu. Kova nelengva.

Tad gausiai dalyvausime Vasario 16 d. minėjimuose, skelbime Amerikos plačiai visuomenei okupanto mūsų tautai daromąs skriaudas ir vieningai bei gausiai aukokime vedamai kovai finansuoti.

Tik pasiryžimų ir vienybės gražinsime trispalvę Gedimino kalną, o laisvės Varpą ir Karo muziejiaus bokštą.

Dr. KAZYS BOBELIS,

Amerikos Lietuvių Tarybos Pirmininkas

Chicago, 1972 m. Vasario 16 d.

A. VILAINIS SIDLAUSKAS

IZIDORIAUS STRAUKO 85 METŲ SUKAKTIES PROGA

(Tešins)

Izidorius Strauko ūkis nebuvo smulkus, bet ir nebuvo iš pačių stambiųjų. Jo nelietė išleistasis Steigiamojo Seimo žemės ūkio reformos įstatymas. Žemė irgi buvo antros ir trečios rūšies, net su gerokų vadinamosios nenaudojamos prie du. Bet jis pats, turėdamas pažangaus ūkininko galvą, bei pasikliaudamas agronomų patarimais, ėmėsi spartaus savo ūkio sukurtojo. Iš berods, trilaukio ūkio perėjo prie aštuoniolaukio, pritaikydami jį prie gyvulininkystės. Tuo tikslu ne tik pritaikydami sėjimą, augindami gyvulių šėrimui šakniavaisius, kuriais galvijai daugiausia buvo šeriami koncentruotais pašarais. Turėjo ir sukurtojo ganyklų vasaros sezonui. Bet žinoma, nesitenkino tomis ganyklomis, o dar papildė ir koncentruotais pašarais. Kaip buvo sukurtojas jo ūkis, galiausiai jį palaidyti ir tas nenaudoja-

mų žemių plotas. Daugiau kaip du hektarai šaltiningos žemės, kur buvo tik kerpėmis ir kupstais nusėtos balos, buvo išdėnuoti, nusausinti, išarti ir apseiti pašarinėmis žolėmis, gautomis per žemės ūkio rūmus. Ir ta dviejų hektarų sukurtoja bala kasmet duodavo dvidešimt vieną vežimą iš pirmo šienavimo ir dar dešimt vežimų atolo.

Taip pritaikęs gyvulių ūkį visą turimą žemės plotą, dar pripirkdavo koncentruotų pašarų apie šimtą ir daugiau centnerių sėlenų ir sojos pupelių išspaudų, kurių vienas centneris atsieidavo tris kartus daugiau, negu ūkininkui buvo mokama už rugių centnerį. Tačiau, nežinint nupuočius ūkio produktų kainų, vis tiek apsimokėdavo. Vien už pieną gaudavo po trejetą šimtinę ar daugiau kas mėnesį. Augindavo daugiau bekonių, kuriuos paruošdavo per aštuonis mėnesius. Tokių bekonių kar-

lais parduodavo po 36. Žinoma, gyvulininkystės ūkiui buvo pritaikyti ir ūkiniai pastatai. Karvių tvartai pagal koncentruotų pašarų tvarką. Plukto molio arklidės, beko-nams auginti pastatai ir kita.

Dar tuo nesitenkinant su žemės ūkio rūmų pagalba buvo pastatytas linamų džiovinimo pastatas, kuriuo naudojosi ir apylinkės ūkininkai. Berods, 1939 metais buvo pastatytas ir gražus gyvenamas namas, kuriam be tos medžiagos sugabenimo ir kitos savos talkos buvo išleista vien medžiagai ir statybos darbam daugiau kaip dešimt tūkstančių litų. Žinoma, jis tik ne tik pačiam gražiai gyventi, bet ir svečiui priimti, ypač kai tokį pavyzdinę ūkį norėdavo pamatyti ir iš kitur užklydusieji, o be to, jau mokėsi vaikai, ir dažnai jų draugai atsiradavo tuose svečiuose namuose.

Ir taip prie tų pastangų ir kieto bet našaus darbo buvo pasiekti tokių gražių rezultatų. Buvo galima džiaugtis ir bendru tos apylinkės ūkininkų bei kultūrinių pakilimu. Ir vedybinis gyvenimas ėjo laiminga vaga. Juodu susilaukė penkių dukterų ir vieno sūnaus. Tuo metu jie beveik visi jau mokėsi. Vyresnieji jau buvo net įsikibę į gimnazijos suolą. Turėta šviesių vilčių juos visus išmoksinti iki aukštųjų mokslų baigimo, kad mylėdami gimtąjį kraštą, Lietuvą, kaip ir jis, būtų pasiruošę jai tinkamai pasitarnauti.

Be kaip tik to pasiektio ūkinio suklestėjimo, tų šviesių vilčių žydėjimo metu užklupo visą kraštą ta baisioji nelaimė — žiauri ir kruvino okupacija. Visą palikus su šeima traukėsi į nežinią. Likimas šio tvirto žemaičio vis dėlto nenugramzdino visišką prarajon. Po kelerių vargo metų jis pasiekė laisvosios Amerikos kran-tus, o kartu su juo ir keturios dukterys ir sūnus Kęstutis. Jo laimei, jis nors jau šešiasdešimt dviejų metų amžiaus, bet sveikatos atžvilgiu vis dar tebebuvo drūtas kaip žemaičių ažuolas. Susišėkojo tuoj darbo ir išdirbo dar dvylika metų, išsitarnaudamas ne taip jau mažą pensiją savo senatvės gyvenimo dienoms. Ir tuo laikotarpiu jis uoliai dėjosi prie mūsų tautinio kultūrinio gyvenimo, atiduodamas ir savąją dalį gimtojo krašto laisvės reikalui. Ir dabar būdamas jau pensininku, to darbo nėra pertraukęs; daug dirba kultūros labdaros reikalui. Yra įstojęs ir į Lietuvių fondo narius su 500 dolerių įnašu.

Gera ir laimingai įsikūrė ir jo vaikai. Visi yra baigę moks-lus. Sūnus Kęstutis, atitarnavęs savanoriu Amerikos mari-nuose, dalyvavęs Korėjos kare, baigė inžinerijos mokslus ir dabar vedęs, augina dukrą ir sūnų. Gyvena šiltoje Floridoje gana pasiturintai. Visos dukros irgi yra suklestėjusios laimingas šeimas ir augina gražų atžalyną. Jis gali tikrai pasidžiaugti, jog ir tas vaikų atža-

Chicagos Lietuvių Taryba šiais metais

VASARIO 16-TOS MINĖJIMA

ruošia vasario 20 dieną, sekmadienį,
2 val. po pietų

AUDITORIUM THEATRE

70 East Congress Street

Yellowstone parke iš žemės gelmių išsiveržęs vanduo garais apipurškia medžius, kurie apšala kristaliniais ledo lašais.

lynas nešioja ne tik mūsų tautinius vardus, bet ir aktyviai reikišias lietuviškoje jaunimo veikloje. Gali jo širdis pasidžiaugti, jog jojo giminė taip prapildė šiam krašte, kad jis spejo susilaukti net 17 vaikėčių ir dviejų provaikėčių.

Jo gerosios dukterys, gyvenančios Chicagoje ir jos apylinkėse, Birutė Navickienė, Modesta Umbrasienė, Zita Dabkienė ir Aldona Kasparienė savo mielam tėveliui, Izidoriui Straukui, vasario 19 dieną ruošia Lietuvių tautiniuose namuose aštuoniasdešimt penkerių metų paminėjimo suka-k-tį. Tame sukaktuviniame paminėjime jau pasijadėjusių dalyvauti jo artimųjų, bendra darbų ir visuomenės veikėjų bei giminių yra virš 170 asme-nų. Tų gausių svečių tarpe dalyvauja ir savo taip gyva veik-la tebesireiškęs Mockevičius, šaulių vadas Vladas Išganaitis, žurn. Jurgis Janušaitis, P. Bagdonas, kun. Garšva, dr. Beleckas, kun. Gureckas, ir kiti.

Ypač pausiai šiame pagerbime dalyvauja laukuviečiai, kaip tai dr. Mušinskas, agr. Tallat-Kelpša, Laukuvos pieninės bu-gės tarnautojas Vl. Mikutis, ir galima sakyti, visa plačiai ir čia, Amerikoje išsišakojusi Tallat - Kelpšų giminė net ir su buvusiu paskutiniu Lauku-vo valdžios viršaičiu, Tadu Tallat - Kelpša.

Kai aš mačiau jubilatą Izidorių Strauką paskutinių dienų begyje, stebėjau jo tokią gera sveikatą, puikiai atmintimi ir sveiku, ūkiškai pagrįstu mąslumu. Tada pagalvojau, jog šis drūtas žemaitis, jei ne-uzklups kokios andros, kurios pargriauja ir stiprius ažuolus, atseit, neužklups kokios netikėtos ligos, tai jis galės atšvęs-ti ir savo šimtajį gimtadienį. Manau, kad to pat jam palin-kės ir į šį minėjimą susirinku-si plačioji giminė, artimieji bei visi svečiai.

(Pabaiga)

"NAUJIENOS" KIEKVIENO
DARBO ŽMOGAUS
DRAUGAS IR BŪT. 13

Lietuvių tautos laisvės kovų sukaktį paminės Akademijs ir koncertu.

1. OFICIALIOJI DALIS: Kalbės Lietuvos generalinis kon-sulas Juzė Daužvardienė. Žodė tars kongr. Roman Puchinski ir svarbiausią kalbą pasakys JAV senatorius Robert Dole.

2. KONCERTAS: Chicagos Lietuvių Operos choras, Lietu-vių meno ansamblis Dainava, pianistas Andrius Kuprevičius, so-listė Gita Čapkauskienė, solistė Aldona Stempužienė, diriguoja ir akompanuoja maestro Aleksandras Kučūnas.

Bilietai kainos tokios: nuo \$1.00, \$2.00, \$3.00, \$3.50 iki \$4.00.

Bilietai gaunami Marginiuose, 2511 W. 69th Street.

Kviečia visus šiame minėjime dalyvauti

CHICAGOS LIETUVIŲ TARYBA

DEDES SERNO GYVENIMO BRUOŽAI

YRA GERIAUSIA DOVANA

Vyresnieji Amerikos lietuviai Juozą Adomaitį - Dedę Serną asmeniškai pažino, skaitė jo straipsnius, knygas ir klausėsi jo paskaitų. Dabar jie gali pasikaityti gražiai surašytą De-des Serno gyvenimą. Jie iš jo išdėstymu prisiminti senus lai-kus ir pasiskaityti gražių istorijų. Naujai atvykęs lietuviai galėtų žiemos pasiskaitymams nupirkti Antano Rūko para-sytą Vienišo žmogaus gyvenimą - Dedės Serno gyvenimo bruožus. Jie pradžiugins kiekvieną, kas jį atsimeina ir pa-zinojo, o naujesiems - ateivams, jaunuimui, rašytojo A. Rūko lengvas, vaizdus gražia literatūrine forma pasakoji-mas duos progos susipažinti su mūsų pirmųjų lietuvių švie-suolių gyvenimu ir jų kietą, ideologinę veiklą.

Antanas Rūkas, VIENIŠO ŽMOGAUS GYVENIMAS, Juozą Adomaitį - Serno gyvenimo bruožai. Išleido Ame-rikos Lietuvių Istorijos Draugija, Chicago, 1962 m. 206 psl., kaina 2 dol.

GAUNAMA "NAUJIENŲ" ADMINISTRACIJOJE

JEIGU NEBŪTŲ SENŲJŲ LIETUVIŠKŲ KNYGŲ, NEBŪTŲ IR NAUJŲJŲ!

Prof. Vaclovo Biržikos "Senųjų Lietuviškų Knygų Istorija" yra veidrodis, kuriame atspindi pirmųjų lietuviškų knygų kelias. Kietais viršeliais irisot knygos kaina yra tik \$3.00, minkšt. \$2.50. Knyga Jums bus pasiūsta, jei atsiųsite pinigų šiuo adresu:

NAUJIENOS, 1739 So. Halsted Street, Chicago 8, Illinois

Aunt Sarah, I love you.

Remember my 10th birthday, when you gave me that funny piece of green paper and everybody made such a fuss over it. (Except me.) Frankly, it was a pretty disappointing present for a kid. I couldn't eat it, couldn't play with it, couldn't wear it—and Mom took it away from me practically the minute I got it.

And every birthday after that (and Christmas, too), you gave me another one of those Bonds, you called them, I thought you were pretty gooney.

At least, I never had to guess what I was going to get from good old reliable Aunt Sarah.

And what I got was good old reliable U.S. Savings Bonds.

What I didn't realize then was that you gave me a gift of security for the future. Thanks to you and those Bonds, I had extra funds for college. And they helped when I bought my first new car.

Next week, I'm giving my nephew, Harry, his first U.S. Savings Bond. I know the kid is gonna think I'm some kind of nut. But, someday...

Bonds are safe. If lost, stolen, or destroyed, we replace them. When needed, they can be cashed at your bank. Tax may be deferred until redemption. And always remember: Bonds are a good way to save.

Take stock in America.
Now Bonds pay a bonus at maturity.

NAUJIENOS

1739 So. Halsted Street

Chicago, Ill. 60608

